

ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
Кафедра соціальної психології та психології розвитку

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з навчальної роботи

“ ” 20 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕХНІКИ РОЗВИТКУ
КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

за освітньо-професійною програмою «Психологія»

Перший (бакалаврський) освітній рівень

Галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

спеціальності_053 Психологія

факультет філософський

Івано-Франківськ – 2019 рік

Робоча програма з дисципліни «Техніки розвитку комунікативної компетентності» для студентів спеціальності 053 «Психологія».

25.06. 2019 р. – __ с.

Розробник:

кандидат психологічних наук, доцент кафедри соціальної психології та психології розвитку
Вітюк Н.Р.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри соціальної психології та психології розвитку

Протокол від 25.06. 2019 р. № 11

Завідувач кафедри соціальної психології та психології розвитку

_____ (Заграй Л.Д.)
(підпис)

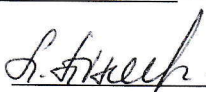
(прізвище та ініціали)

“ ___ ” _____ 20__ р.

Схвалено науково-методичною радою філософського факультету

Протокол від “ 5 ” вересня 20__ р. № 1

“ ___ ” _____ 20__ р.

Голова _____ (Л.С.Пілецька)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузі знань 05 Соціально-поведінкові науки	Нормативна	
Модулів – 1	Спеціальність 053 Психологія	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 180		4-й	4-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 12	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Лекції	
		24 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		36 год.	12 год.
		Лабораторні	
		__ год.	__ год.
		Самостійна робота	
		120 год.	160 год.
Індивідуальні завдання: __ год.			
Вид контролю: залік			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 33,3 % : 66,7 %
для заочної форми навчання – 11,1 % : 88,9 %

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «Техніки розвитку комунікативної компетентності» - розвиток комунікативного потенціалу студентів та комунікативних здібностей, необхідних для професійної діяльності психолога.

Основні завдання вивчення дисципліни полягають у наступному: формування у студентів розуміння соціально-психологічних особливостей процесів комунікації, міжособистісної взаємодії та сприймання людьми один одного, особливостей професійної комунікативної діяльності психолога, ознайомлення із технологіями розвитку комунікативного потенціалу особистості, організації ефективної комунікації та подолання комунікативних труднощів, формування здатності використовувати здобуті знання в практичній діяльності.

Програмні результати навчання:

- аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи її розв'язання;
- розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань;
- обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.
- формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника;
- взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, які мають інші культурні чи гендерно-вікові відмінності.

Загальні компетентності:

- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- навички міжособистісної взаємодії, володіння соціально-психологічними механізмами взаєморозуміння і взаємовпливу.

Фахові компетентності:

- здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків;
- здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел;
- здатність дотримуватися норм професійної етики;
- здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Загальна кількість годин на вивчення дисципліни – 180; кредитів ECTS – 6.

3.Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Комуникативна складова діяльності психолога.

Тема 1. Комуникативна компетентність як умова професіоналізму психолога.

Зміст. Поняття про комуникативну компетентність. Складові комуникативної компетентності психолога. Критерії комуникативної компетентності та чинники її формування.

Тема 2. Комунікація в структурі процесу спілкування

Зміст. Співвідношення понять «спілкування» і «комунікація». Комунікація в структурі спілкування. Основні функції спілкування. Види та форми спілкування. Характеристика спілкування як комуникативного процесу. Аксиоми комунікації. Фази і види комунікації. Рівні спілкування. Зміна ролі комунікації в інформаційному суспільстві. Зовнішні та особистісні чинники спілкування.

Тема 3. Психологічна характеристика суб'єктів комунікації.

Зміст. Роль спілкування для психічного розвитку людини. Потреби і мотиви особистості у спілкуванні. Потреба в усамітненні. Особливості онтогенетичного розвитку людського спілкування. Комуникативні характеристики особистості (комуникативні якості, комуникативні здібності, комуникативний потенціал, комуникативна культура). Властивості особистості, які впливають на ефективність комунікації. Поняття про стиль спілкування. Група як суб'єкт комунікації. Психологічна характеристика масової комунікації. Соціокультурні, вікові та гендерні особливості комунікації. Методи й методики психологічної діагностики комуникативних характеристик особистості і групи.

Тема 4. Вербальні засоби комунікації.

Зміст. Поняття про засоби комунікації. Класифікація засобів комунікації. Порівняльна характеристика вербальних і невербальних засобів комунікації.

Вербальні засоби комунікації. Говоріння і слухання як компоненти вербальної комунікації. Мова і мовлення. Види мови. Особливості мовлення у різних комуникативних ситуаціях. Роль навичок активного слухання в професійній діяльності психолога. Види слухання. Труднощі слухання. Реакції співрозмовників у процесі слухання. Технологія активного слухання.

Тема 5. Невербальні засоби комунікації.

Невербальні засоби комунікації: характеристика, класифікація. Оптико-кінетична знакова система. Візуальні засоби комунікації. Акустичні засоби комунікації. Тактильна знакова система. Проксеміка. Допоміжні засоби комунікації. Особливості інтерпретації невербальної інформації. Соціокультурні, вікові та гендерні аспекти використання вербальних і невербальних засобів комунікації.

Тема 6. Психологічні особливості міжособистісного сприймання в процесі комунікації

Зміст. Спілкування як сприймання людьми один одного (перцептивна сторона спілкування). Проблема вибіркового сприймання в процесі спілкування. Механізми міжособистісного сприймання. Ефекти сприймання. Особливості формування першого враження. Тактики управління враженням під час комунікації. Особливості процесу ідентифікації під час спілкування.

Проблема взаєморозуміння під час спілкування. Суть взаєморозуміння. Вивчення і розуміння партнерів по спілкуванню. Помилки у процесі міжособистісного сприймання. Конструювання та інтерпретація соціальної реальності.

Змістовий модуль 2. Технології ефективної комунікації

Тема 7. Технологія публічного виступу.

Зміст. Поняття про техніку спілкування. Техніка говоріння і техніка активного

слухання. Структура публічного виступу (етапи). Оцінка аудиторії. Методи інформування. Самопрезентація. Стили самопрезентації (за Е. Джонсом). Особливості побудови тексту. Контакт з аудиторією. Вербальна і візуальна адаптація. Прийоми утримання уваги аудиторії. Відповіді на запитання. Ставлення слухачів як ознака сприймання оратора і повідомлення. Вербальні і невербальні маркери ставлення аудиторії до комунікатора.

Тема 8. Технологія бесіди та дискусії.

Зміст. Диспут, дискусія, полеміка, суперечка: співвідношення понять. Технологічний інструментарій полеміки: прийоми переконання й аргументації. Побудова аргументації. Типи питань і способи їх використання. Маніпулятивні прийоми: розпізнавання й захист. Ефекти переконання. Психологічні умови проведення успішної бесіди. Види бесід. Етапи побудови бесіди та технологічні прийоми. Умови та чинники, що впливають на характер бесіди й дискусії. Методи групової дискусії і прийняття групових рішень.

Тема 9. Психологічні особливості ділової комунікації

Зміст. Поняття про ділову комунікацію, її психологічна специфіка. Види та форми ділового спілкування. Психологічний аналіз вертикальної і горизонтальної комунікації в організації. Проблема руху інформації в діловій комунікації. Формальна і неформальна взаємодія в організації. Особливості проведення й проходження співбесіди під час працевлаштування. Ділове спілкування по телефону. Специфіка застосування вербальних і невербальних засобів у діловій комунікації. Напрями і технології оптимізації ділової комунікації.

Тема 10. Труднощі комунікації та їх корекція

Зміст. Поняття про утруднену комунікацію спілкування, її прояви. Основні причини утрудненого спілкування. Деформації міжособистісних стосунків. Дефіцитне спілкування. Комунікативні бар'єри, особливості їх виникнення і подолання. Почуття й емоції у спілкування, способи їх прояву та інтерпретації. Емоційна саморегуляція у процесі спілкування, її методи та техніки. Комунікація почуттів.

Тема 11. Технології розвитку комунікативного потенціалу особистості

Зміст. Основні напрями й шляхи вдосконалення техніки спілкування. Психологічна діагностика комунікативного потенціалу особистості і групи. Технології розвитку комунікативного потенціалу особистості та групи. Активне соціально-психологічне навчання. Організаційно-ділові ігри.

1. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Комунікативна складова діяльності психолога.												
Тема 1. Комунікативна компетентність як умова професіоналізму психолога.	4	2				2	6					6
Тема 2. Комунікація в структурі процесу спілкування	12	2	2			8	10	2				8
Тема 3. Психологічна характеристика суб'єктів комунікації	16	2	4			10	14		2			12
Тема 4. Засоби комунікації. Вербальні засоби комунікації.	22	4	4			14	22	2	2			18
Тема 5. Невербальні засоби комунікації.	26	4	4			18	20		2			18
Тема 6. Психологічні особливості міжособистісного сприймання в процесі комунікації	14	2	4			8	14	2				12
Разом за змістовим модулем 1	94	16	18			60	86	6	6			74
Змістовий модуль 2. Технології ефективної комунікації												
Тема 7. Технологія публічного виступу.	28	2	4			22	30	2	2			26
Тема 8. Технологія бесіди та дискусії.	20		4			16	26		2			24
Тема 9. Психологічні особливості ділової комунікації	8	2	2			4	4					4
Тема 10. Труднощі комунікації та їх корекція	20	2	4			14	22		2			20
Тема 11. Технології розвитку комунікативного потенціалу особистості	10	2	4			4	12					12
Разом за змістовим модулем 2	86	8	18			60	94	2	6			86
Усього годин	180	24	36			120	180	8	12			160

5. Теми семінарських занять

Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Комунікативна складова діяльності психолога.		
1	Комунікація в структурі процесу спілкування	2
2-3	Психологічна характеристика суб'єктів комунікації	4
4	Засоби комунікації. Вербальні засоби комунікації.	4
5-6	Невербальні засоби комунікації.	4
7	Психологічні особливості міжособистісного сприймання в процесі комунікації	4
Змістовий модуль 2. Психологічні технології організації ефективної комунікації		
8-9	Технологія публічного виступу.	4
10-11	Технологія бесіди та дискусії.	4
12	Психологічні особливості ділової комунікації	2
13	Труднощі комунікації та їх корекція	4
14-15	Технології розвитку комунікативного потенціалу особистості	4

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Комунікативна складова діяльності психолога.		
1	Психологічна характеристика суб'єктів комунікації	2
2	Засоби комунікації. Вербальні засоби комунікації.	2
3	Невербальні засоби комунікації.	2
Змістовий модуль 2. Технології ефективної комунікації		
4	Технологія публічного виступу.	2
5	Технологія бесіди та дискусії.	2
6	Труднощі комунікації та їх корекція	2

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
...		

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		

8. Самостійна робота

Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин

Змістовий модуль 1. Комунікативна складова діяльності психолога.		
1	<p>Тема 1. Комунікативна компетентність як умова професіоналізму психолога. Опрацювання літератури:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Панфилова А. П. Психология общения : учебник для студ. учреждений сред. проф. образования. М. : Издательский центр «Академия», 2013. 368 с. – С.13-19. 	2
2	<p>Тема: Комунікація в структурі процесу спілкування Опрацювання літератури:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Рівні спілкування. URL: http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?mod=resource&action=ReviewResourceContent&id_r=22523&id_cat=208&id_cou=4787 - Панфилова А. П. Психология общения : учебник для студ. учреждений сред. проф. образования. М. : Издательский центр «Академия», 2013. 368 с. – С.113-121. 	8
3	<p>Тема: Психологічна характеристика суб'єктів комунікації Опрацювання літератури:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Дж. Грэй. Мужчины – с Марса, женщины – с Венеры // Межличностное общение / Сост. и общ. ред. Н.В.Казариновой и В.М.Погольши. – СПб., 2001. – С.477-512. - Кови С. Круг значимости – круг влияния // Межличностное общение / Сост. и общ. ред. Н.В.Казариновой и В.М.Погольши. – СПб., 2001. – С. 274-277. - Філоненко М. Психологія спілкування. Навчальний посібник / К. : Центр учбової літератури, 2008. (http://www.info-library.com.ua/books-text-8431.html) - Ильин Е. П. Психология общения и межличностных отношений. СПб.: Питер, 2011. 576 с. URL: https://bookap.info/othosheniy/ilin_psihologiya_obshcheniya_i_mezhlichnostnyh_otnosheniy/gl60.shtm <p>Самоаналіз комунікативного потенціалу.</p>	10
4	<p>Тема: Засоби комунікації. Вербальні засоби комунікації. Опрацювання літератури:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Атватер И. Я Вас слушаю: Советы руководителю, как правильно слушать собеседника. М.: Книга по Требованию, 2013. 110 с. - Эган Д. Слушание: неперемное условие поддерживающего поведения // Межличностное общение / Сост. и общ. ред. Н.В.Казариновой и В.М.Погольши. – СПб., 2001. – С. 330-340. <p>https://www.studmed.ru/view/kunicyna-vn-kazarinova-nv-pogolsha-vm-mezhlichnostnoe-obschenie_98acdbc57a8.html?page=1</p> <ul style="list-style-type: none"> - Філоненко М. Психологія спілкування. Навчальний посібник / К. : Центр учбової літератури, 2008. Види запитань для проведення бесіди. http://www.info-library.com.ua/books-text-8437.html 	14
5	<p>Тема: Невербальні засоби комунікації. Конспектування наукових праць:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Аппс Дж. Чтобы слушали и слышали! Влияние вашего голоса. М.: Питер, 2011. (http://psyfactor.org/lib/apps2.htm) - Атватер И. Невербальное общение // Психология влияния / Сост. А.В.Морозов. – СПб., 2001. – С.209-218. - Изард К.Е. Лицо, фундаментальные эмоции // Психология влияния / Сост. А.В.Морозов. – СПб., 2001. – С. 219-233. - Пиз А. Язык телодвижений. – М., 2000. - Ниренберг Дж., Калеро Г. Невербальная коммуникация: язык жестов // Психология влияния / Сост. А.В.Морозов. – СПб., 2001. – С.233-255. 	18

	<i>Завдання:</i> підготовка реферату\презентації про особливості інтерпретації певних груп невербальних засобів комунікації.	
6	<p>Тема: Психологічні особливості міжособистісного сприймання в процесі комунікації</p> <p>Опрацювання літератури:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Обозов Н.Н. симпатии и притяжение // Психология влияния / Сост. А.В.Морозов. – СПб., 2001. – С. 187-202. - Сидоренко Е.В. Личностное влияние и противостояние чужому влиянию // Психология влияния / Сост. А.В.Морозов. – СПб., 2001. – С.99-111. - Фельсер Г. Шесть признаков для симпатии. URL: http://psyfactor.org/lib/sympathy2.htm 	8

Змістовий модуль 2. Технології ефективної комунікації		
7	<p>Тема: Технологія публічного виступу.</p> <p>Конспектування наукових праць:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Лолейн Г. Как запомнить речь для выступления выступлений. URL: http://psyfactor.org/lib/rech.htm - Трейси Бр. Как избавиться от страха публичных выступлений. URL: http://psyfactor.org/lib/publichnoe-vystuplenie.htm - Трейси Бр. Мастерство публичного выступления. URL:Режим доступу: http://psyfactor.org/lib/publichnoe-vystuplenie.htm - Устинов Д. Постановка на публике. URL: http://psyfactor.org/lib/ustinov1.htm - Чернова Г. Р., Слотина Т. В. Психология общения: Учебное пособие. СПб.: Питер, 2012. — 240 с. – С. 105-137. - 10 помилок оратора-початківця. http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?mod=resource&action=ReviewResourceContent&id_r=12304&id_cat=208&id_cou=4787 <p>Проаналізувати публічний виступ за заданою схемою. Підготовка до публічного виступу.</p>	22
8	<p>Тема: Технологія бесіди та дискусії.</p> <p>Опрацювання літератури:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Герасимов И. Метафоры, трюизмы — методы быстрого убеждения. URL: http://psyfactor.org/lib/persuasion.htm - Мамонтов С. Как критиковать эффективно. Правила конструктивной критики. URL: http://psyfactor.org/lib/criticism3.htm - Мицич П. аргументация: цели, условия, приемы // Психология влияния / Сост. А.В.Морозов. – СПб., 2001. – С.367-395. - Стешов А. Психология спора. Виды и принципы полемиического взаимодействия. URL: http://psyfactor.org/lib/dispute1.htm (http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?mod=resource&action=ReviewResourceContent&id_r=12299&id_cat=208&id_cou=4787) - Правила спора: поведение и позиции. URL: http://psyfactor.org/lib/dispute2.htm <p>Опрацювати лекцію в системі дистанційного навчання. Проаналізувати бесіду/дискусію за заданою схемою.</p>	16
9	<p>Тема: Психологічні особливості ділової комунікації</p> <p>Опрацювання літератури:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Вітюк Н.Р. Психология професійної комунікації: навчально-методичний посібник для проведення семінарських занять у вищих навчальних закладах. – Івано-Франківськ, 2009. – С. 34-37. - 10 секретів успішної співбесіди. 	4

	https://dduvs.in.ua/pratsevlashtuvannya/uspishna-spivbesida/	
10	<p>Тема: Труднощі комунікації та їх корекція</p> <p>Опрацювання літератури:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Гридасова Ю. Как преодолеть страх общения. URL: http://psyfactor.org/lib/strah-obscheniya-2.htm - Каменюкин А., Ковпак Д. Безопасное общение. Эффективное поведение в ситуациях прессинга. URL: http://psyfactor.org/lib/pressing2.htm - Лефевевер Ли. Почему объяснения могут оказаться неудачными. URL: http://psyfactor.org/lib/objasnenie2.htm - Лэйни М. Семь партизанских тактик общения для интровертов. URL: http://psyfactor.org/lib/uspeh43.htm - Панфилова А. П. Психология общения : учебник для студ. учреждений сред. проф. образования. М. : Издательский центр «Академия», 2013. С.120-135. - Самоаналіз труднощів комунікації та розробка корекційної програми. 	14
11	<p>Тема 11. Технології розвитку комунікативного потенціалу особистості</p> <p>Опрацювання літератури:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Накамото Стив. Гений общения. Как им стать? М.: Питер, 2010. URL: http://psyfactor.org/lib/uspeh31.htm -Фьоре Н. Психология личной эффективности. Как победить стресс, сохранять концентрацию и получать удовольствие от работы. М.: Манн, Иванов и Фербер, 2013. http://baguzin.ru/wp/wp-content/uploads/2013/10/Нейл-Фьоре.-Психология-личной-эффективности.pdf 	4
	Разом	120

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Комунікативна складова діяльності психолога.		
1	<p>Тема 1. Комунікативна компетентність в структурі професіограми психолога.</p> <p>Опрацювання літератури:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Панфилова А. П. Психология общения : учебник для студ. учреждений сред. проф. образования. М. : Издательский центр «Академия», 2013. 368 с. – С.113-121. - Філоненко М. Психологія спілкування. Навчальний посібник. К. : Центр учбової літератури, 2008.- 224 с. (http://www.info-library.com.ua/books-book-163.html) - Опрацювання лекції в системі дистанційного навчання. 	6
2	<p>Тема: Комунікація в структурі процесу спілкування</p> <p>Опрацювання літератури:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Рівні спілкування. URL: http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?mod=resource&action=ReviewResourceContent&id_r=22523&id_cat=208&id_cou=4787 - Панфилова А. П. Психология общения : учебник для студ. учреждений сред. проф. образования. М. : Издательский центр «Академия», 2013. 368 с. – С.113-121. 	8
3	<p>Тема: Психологічна характеристика суб'єктів комунікації</p> <p>Опрацювання літератури:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Дж. Грэй. Мужчины – с Марса, женщины – с Венеры // Межличностное общение / Сост. и общ. ред. Н.В.Казариновой и 	12

	<p>В.М.Погольши. – СПб., 2001. – С.477-512.</p> <p>- Кови С. Круг значимости – круг влияния // Межличностное общение / Сост. и общ. ред. Н.В.Казариновой и В.М.Погольши. – СПб., 2001. – С. 274-277.</p> <p>- Філоненко М. Психологія спілкування. Навчальний посібник / К. : Центр учбової літератури, 2008. (http://www.info-library.com.ua/books-text-8431.html)</p> <p>- Ильин Е. П. Психология общения и межличностных отношений. СПб.: Питер, 2011. 576 с. URL: https://bookap.info/othosheniy/ilin_psihologiya_obshcheniya_i_mezhlichnostnyh_otnosheniy/gl60.shtml</p> <p>Самоаналіз комунікативного потенціалу. Самостійна підготовка матеріалу теми за планом семінарського заняття.</p>	
4	<p>Тема: Засоби комунікації. Вербальні засоби комунікації.</p> <p>Опрацювання літератури:</p> <p>- Атватер И. Я Вас слушаю: Советы руководителю, как правильно слушать собеседника. М.: Книга по Требованию, 2013. 110 с.</p> <p>- Эган Д. Слушание: неперемное условие поддерживающего поведения // Межличностное общение / Сост. и общ. ред. Н.В.Казариновой и В.М.Погольши. – СПб., 2001. – С. 330-340. https://www.studmed.ru/view/kunicyna-vn-kazarinova-nv-pogolsha-vm-mezhlichnostnoe-obschenie_98acdbc57a8.html?page=1</p> <p>- Філоненко М. Психологія спілкування. Навчальний посібник / К. : Центр учбової літератури, 2008. Види запитань для проведення бесіди. http://www.info-library.com.ua/books-text-8437.html</p> <p>- Розенберг М. Как ясно сообщать о своих наблюдениях, потребностях, чувствах // Межличностное общение / Сост. и общ. ред. Н.В.Казариновой и В.М.Погольши. – СПб., 2001. – С. 361-396.</p>	18
5	<p>Тема: Невербальні засоби комунікації.</p> <p>Конспектування наукових праць:</p> <p>- Аппс Дж. Чтобы слушали и слышали! Влияние вашего голоса. М.: Питер, 2011. (http://psyfactor.org/lib/apps2.htm)</p> <p>- Атватер И. Невербальное общение // Психология влияния / Сост. А.В.Морозов. – СПб., 2001. – С.209-218.</p> <p>- Изард К.Е. Лицо, фундаментальне емоції // Психология влияния / Сост. А.В.Морозов. – СПб., 2001. – С. 219-233.</p> <p>- Пиз А. Язык телодвижений. – М., 2000.</p> <p>- Ниренберг Дж., Калеро Г. Невербальная коммуникация: язык жестов // Психология влияния / Сост. А.В.Морозов. – СПб., 2001. – С.233-255.</p> <p>Завдання: підготовка реферату\презентації про особливості інтерпретації певних груп невербальних засобів комунікації.</p>	18
6	<p>Тема: Психологічні особливості міжособистісного сприймання в процесі комунікації</p> <p>Опрацювання літератури:</p> <p>- Обозов Н.Н. симпатии и притяжение // Психология влияния / Сост. А.В.Морозов. – СПб., 2001. – С. 187-202.</p> <p>- Сидоренко Е.В. Личностное влияние и противостояние чужому влиянию // Психология влияния / Сост. А.В.Морозов. – СПб., 2001. – С.99-111.</p> <p>- Фельсер Г. Шесть признаков для симпатии. URL: http://psyfactor.org/lib/sympathy2.htm</p> <p>Самостійна підготовка питань за змістом теми, планом семінарського заняття.</p>	12

Змістовий модуль 2. Технології ефективної комунікації		
7	<p>Тема: Технологія публічного виступу.</p> <p>Конспектування наукових праць:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Лолейн Г. Как запомнить речь для выступления выступлений. URL: http://psyfactor.org/lib/rech.htm - Трейси Бр. Как избавиться от страха публичных выступлений. URL: http://psyfactor.org/lib/publichnoe-vystuplenie.htm - Трейси Бр. Мастерство публичного выступления. URL:Режим доступу: http://psyfactor.org/lib/publichnoe-vystuplenie.htm - Устинов Д. Постановка на публике. URL: http://psyfactor.org/lib/ustinov1.htm - Чернова Г. Р., Слотина Т. В. Психология общения: Учебное пособие. СПб.: Питер, 2012. — 240 с. – С. 105-137. - 10 помилок оратора-початківця. http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?mod=resource&action=ReviewResourceContent&id_r=12304&id_cat=208&id_cou=4787 - Реан А.А. Правила и техники общения // Психология влияния / Сост. А.В.Морозов. – СПб., 2001. – С.438-457. <p>Проаналізувати публічний виступ за заданою схемою. Підготовка до публічного виступу.</p>	26
8	<p>Тема: Технологія бесіди та дискусії.</p> <p>Опрацювання літератури:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Герасимов И. Метафоры, трюизмы — методы быстрого убеждения. URL: http://psyfactor.org/lib/persuasion.htm - Мамонтов С. Как критиковать эффективно. Правила конструктивной критики. URL: http://psyfactor.org/lib/criticism3.htm - Миич П. аргументация: цели, условия, приемы // Психология влияния / Сост. А.В.Морозов. – СПб., 2001. – С.367-395. - Стешов А. Психология спора. Виды и принципы полемического взаимодействия. URL: http://psyfactor.org/lib/dispute1.htm (http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?mod=resource&action=ReviewResourceContent&id_r=12299&id_cat=208&id_cou=4787) - Правила спора: поведение и позиции. URL: http://psyfactor.org/lib/dispute2.htm - Халперн Д. Психология переконання: помилкові аргументи. URL: http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?mod=resource&action=ReviewResourceContent&id_r=12296&id_cat=208&id_cou=4787 - Вердербер Р., Вердербер К. Психология общения. СПб.: ПРАЙМ-ЕВРОЗНАК, 2003. С. 72-86 <p>Опрацювати лекцію в системі дистанційного навчання. Проаналізувати бесіду/дискусію за заданою схемою.</p>	24
9	<p>Тема: Психологічні особливості ділової комунікації</p> <ul style="list-style-type: none"> - Вітюк Н.Р. Психология профессиональной коммуникации: навчально-методичний посібник для проведення семінарських занять у вищих навчальних закладах. – Івано-Франківськ, 2005. – С. 34-37. - 10 секретів успішної співбесіди. https://dduvs.in.ua/pratsevlashtuvannya/uspishna-spivbesida/ 	4
8	<p>Тема: Труднощі комунікації та їх корекція</p> <p>Опрацювання матеріалу лекції в системі дистанційного навчання.</p> <p>Опрацювання літератури:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Гридасова Ю. Как преодолеть страх общения. URL: 	20

	http://psyfactor.org/lib/strah-obscheniya-2.htm - Каменюкин А., Ковпак Д. Безопасное общение. Эффективное поведение в ситуациях прессинга. URL: http://psyfactor.org/lib/pressing2.htm - Лефеве́р Ли. Почему объяснения могут оказаться неудачными. URL: http://psyfactor.org/lib/objasnenie2.htm - Лэйни М. Семь партизанских тактик общения для интровертов. URL: http://psyfactor.org/lib/uspeh43.htm - Панфилова А. П. Психология общения : учебник для студ. учреждений сред. проф. образования. М. : Издательский центр «Академия», 2013. С.120-135. Самоаналіз труднощів комунікації та розробка корекційної програми.	
9	Тема 11. Технології розвитку комунікативного потенціалу особистості Самостійна підготовка питань за змістом теми, плану семінарського заняття. Опрацювання літератури: - Накамото Стив. Гений общения. Как им стать? М.: Питер, 2010. URL: http://psyfactor.org/lib/uspeh31.htm -Фьоре Н. Психология личной эффективности. Как победить стресс, сохранять концентрацию и получать удовольствие от работы. М.: Манн, Иванов и Фербер, 2013. http://baguzin.ru/wp/wp-content/uploads/2013/10/Нейл-Фьоре.-Психология-личной-эффективности.pdf - Кинан К. Эффективное общение. Москва, 2006.22с.	12
	Разом	160

9. Індивідуальні завдання

Навчальним планом проведення індивідуальної роботи зі студентами з даної дисципліни не передбачено.

10. Методи навчання

З метою активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів у процесі вивчення дисципліни застосовуються такі методи навчання: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, метод проблемного викладання, частково-пошуковий, дослідницький, інтерактивний.

11. Методи контролю

У процесі вивчення дисципліни застосовуються такі методи контролю знань: поточний і підсумковий. Форми поточного оцінювання знань: усне опитування, письмове опитування (тестовий контроль), виконання контрольних робіт, контроль самостійної роботи, підсумковий контроль. Форма підсумкового оцінювання знань: залік.

В основу системи оцінювання знань, умінь і навичок студентів з психології реклами закладено такі критерії:

- 1) повнота знань – вичерпна достатність у відтворенні інформації щодо змісту навчальної дисципліни;
- 2) усвідомленість (осмисленість) знань – розуміння смислу інформації по навчальній дисципліні та вміння його вербалізувати, диференціювати, систематизувати;
- 3) рівень сформованості умінь та навичок, здатність застосовувати здобуті знання на практиці;
- 4) вміння виявляти творчий підхід у вирішенні теоретичних і практичних задач.

Шкала оцінювання виступів студентів на семінарських заняттях:

оцінка «відмінно» ставиться, якщо студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, високий рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, вміння творчо мислити, приймати необхідні рішення

в нестандартних ситуаціях, вільне володіння науковими термінами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки;

оцінка «добре» ставиться, якщо студент демонструє достатній рівень знань навчального матеріалу, загалом, дає правильні відповіді на поставлені питання, однак у деяких випадках нечітко їх формулює, допускає окремі несуттєві помилки та неточності, має сформовані уміння та навички щодо аналізу й вирішення поставлених практичних задач, однак при цьому не виявляє самостійність;

оцінка «задовільно» – студент загалом володіє навчальним матеріалом, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповідях, не завжди вміє інтегровано застосувати набуті знання для вирішення поставлених задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні теоретичні положення та встановлює причинно-наслідкові зв'язки;

оцінка «незадовільно» ставиться за відсутність у студента знань щодо головних проблем навчального курсу, якщо він неправильно розуміє і, відповідно, неправильно трактує смисл інформації по навчальній дисципліні, у нього не сформовані уміння й навички застосувати набуті знання для самостійного аналізу й вирішення конкретних завдань.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ З КУРСУ „Техніки розвитку комунікативної компетентності”

1. Комунікативна складова діяльності психолога.
2. Структура та чинники комунікативної компетентності спеціаліста.
3. Поняття “спілкування”. Структура спілкування.
4. Функції спілкування.
5. Суспільні та міжособистісні відносини. Емоційна основа міжособистісних відносин.
6. Конструктивні види міжособистісних відносин.
7. Деструктивні види міжособистісних відносин.
8. Форми та види спілкування.
9. Рівні спілкування.
10. Роль спілкування для психічного розвитку людини.
11. Формування особистості як суб'єкта комунікації.
12. Критерії успішності особистості у спілкуванні. Психологічні чинники формування особистості комунікатора.
13. Комунікативні характеристики особистості.
14. Потреба у спілкуванні як форма вияву активності особистості. Розвиток потреби у спілкуванні в процесі онтогенезу.
15. Індивідуальний стиль спілкування.
16. Група як суб'єкт спілкування.
17. Психологічні особливості масової комунікації.
18. Етнопсихологічні особливості спілкування.
19. Характеристика спілкування як комунікативного процесу. Фази комунікації.
20. Види комунікації.
21. Структура комунікативного акту.
22. Вербальні засоби комунікації.
23. Невербальні засоби комунікації.
24. Особливості інтерпретації невербальної інформації.
25. Говоріння і слухання як складові вербальної комунікації.
26. Слухання як процес активної внутрішньої діяльності людини. Види слухання.
27. Техніки активного слухання.
28. Особливості монологічного та діалогічного спілкування.
29. Характеристика спілкування як взаємодії.
30. Структура взаємодії. Характеристика основних підходів до визначення структури взаємодії.
31. Види взаємодії. Основні форми організації спільної діяльності.

32. Проблема взаєморозуміння між людьми під час спілкування.
33. Спілкування як сприймання людьми один одного.
34. Механізми та ефекти соціального сприймання.
35. Механізми психологічного впливу у процесі спілкування.
36. Культура спілкування – важлива умова ефективної взаємодії.
37. Поняття про ділове спілкування та його характеристики.
38. Види ділового спілкування.
39. Публічний виступ як форма комунікації. Етапи виступу.
40. Технологія публічного виступу.
41. Бесіда як форма спілкування.
42. Види бесід.
43. Психологічні умови успішного проведення бесіди.
44. Дискусія, полеміка, спір, диспут як колективні форми спілкування.
45. Технологічний інструментарій полеміки.
46. Особистісні труднощі у спілкуванні. Основні шляхи їх подолання.
47. Бар'єри спілкування: психологічна характеристика, основні види, причини виникнення.
48. Технології розвитку комунікативного потенціалу особистості і групи.
49. Стадії розвитку міжособистісних стосунків.
50. Фази розпаду міжособистісних відносин. Можливості відновлення відносин.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

В результаті засвоєння дисципліни студент може набрати максимальньо 100 балів.

Модуль 1														Модуль 2	Залік	Сума
Навчальна (аудиторна) робота																
Змістовий модуль 1							Змістовий модуль 2									
T1	T2	T3	T4	T5	T6	сума	T7	T8	T9	T10	T11	сума	ІНДЗ			
Робота на семінарських заняттях (усні відповіді) – 10, Тести -15, Контрольна робота – 10 Самостійна робота - 15						50	Робота на семінарських заняттях (усні відповіді) – 10, Тести – 5 Самостійна робота - 35					50		100		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90 – 100	A	зараховано
80 – 89	B	
70 – 79	C	
60 – 69	D	
50 – 59	E	
26 – 49	FX	не зараховано з можливістю повторного складання заліку
0-25	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

- робоча програма навчальної дисципліни;

- силабус;
- опорні конспекти лекцій;
- методичні вказівки до семінарських занять та самостійної роботи студентів;
- плани семінарських занять;
- відеоматеріали;
- текстові варіанти тестів для поточного контролю знань;
- тести в системі дистанційного навчання.

14. Рекомендована література

Базова література:

1. Аминов И.И. Психология делового общения. Учебное пособие. М.: "Омега-Л", 2009. 304 с.
2. Вацлавик П., Бивии Д., Джексон Д. Прагматика человеческих коммуникаций: Изучение паттернов, патологий и парадоксов взаимодействия. – М.: Апрель-Пресс, Изд-во ЭКСМО Пресс, 2000. — 320 с.
3. Вердербер Р., Вердербер К. Психология общения. — СПб.: ПРАЙМ_ЕВРОЗНАК, 2003. — 320 с.
4. Вітюк Н.Р. Психологія професійної комунікації: навчально-методичний посібник для проведення семінарських занять у вищих навчальних закладах. – Івано-Франківськ: Місто НВ, 2009. – 104 с.
5. Джонсон Д. Соціальна психологія: Тренінг міжособистісного спілкування. К., 2003.
6. Кайдалова Л.В., Пляка Л. Г. Психологія спілкування: Навчальний посібник. - Х. : НФаУ, 2011. 132 с.
7. Ильин Е. П. Психология общения и межличностных отношений. СПб.: Питер, 2011. 576 с. https://bookap.info/othosheniya/ilin_psihologiya_obshcheniya_i_mezhlichnostnyh_otnosheniya/
8. Куницына В. Н., Казаринова Н. В., Погольша В. М. Межличностное. СПб.: Питер, 2001. — 544 с.
9. Льюис Д. Тренинг эффективного общения. – М., 2002.
10. Кинан К. Эффективное общение. – М.: Эксмо, 2006.
11. Межличностное общение / Сост. и общ. ред. Н.В.Казариновой, В.М.Погольши. - СПб., 2001. – (Серия “Хрестоматия по психологии”).
12. Панфилова А. П. Психология общения : учебник для студ. учреждений сред. проф. образования / А. П. Панфилова. — М. : Издательский центр «Академия», 2013. — 368 с.
13. Психология влияния / Сост. А.В.Морозов. – СПб., 2001. – (Серия “Хрестоматия по психологии”).
14. Сидоренко Е. В. Тренинг коммуникативной компетентности в деловом взаимодействии. — СПб.: Речь, 2008. — 208 с
15. Столяренко Л. Д. Психология делового общения и управления. Учебник / Л. Д. Столяренко. — Ростов н/Д: Феникс, 2005. — 416 с.
16. Чернова Г. Р., Слотина Т. В. Психология общения: Учебное пособие. — СПб.: Питер, 2012. — 240 с.

17. Допоміжна література:

18. Винокур В. А. Уловки в споре. - СПб.: Речь, 2005. —142 с. -
19. Пиз А. Язык телодвижений. – М., 2012.
20. Шостром Э. Анти-Карнеги, или Человек-манипулятор. – Мн., 1992.
21. Шейнов В.П. Искусство убеждать. – М., 2011.
22. Щекин Г.В. Как читать людей по их внешнему облику. – К., 1992.

23. Інформаційні ресурси

24. Сторінка на сайті дистанційного навчання: http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=208&id_cou=4787
25. Изард К.Э. Психология эмоций // <http://www.myword.ru>
26. Мещеряков Б.Г., Зинченко В.П. Большой психологический словарь // <http://www.koob.ru>
27. Почепцов Г. Теория коммуникации // <http://www.koob.ru>
28. Психологический словарь // <http://www.voppsy.ru/dictionary.htm>
29. Філоненко М.М. Психологія спілкування// http://pidruchniki.ws/00000000/psihologiya/psihologiya_spilkuvannya_-_filonenko_mm